

Predikan i Kindaholms församling 2014 av Tobias Bäckström

1 sönd i advent

"Ett nådens år"

Sak 9:9-10

Rom 13.11-14

Matt 21:1-9

Ps: 103:1-3, 108:1-5, 105, 104:1-4, 104:5-7

Det finns bibeltexter som vi hört många gånger och som vi tänker att vi kanske känner väl till. Välkända bibelberättelser som vi kan. Men vår bibel är full av många detaljer, många som vi kanske missar och inte lägger märke till förrän senare, efter att ha läst den många gånger.

Den här texten, när Jesus rider in i Jerusalem, är en sådan välkänd berättelse. Men den är full av detaljer som inte beror på någon tillfällighet. Det som händer sker inte av en slump, här finns koder och budskap invävt i själva skeendet.

Jesus och lärjungarna är på väg till Jerusalem, men inte bara de. En viktig högtid väntar och pilgrimer från olika hörn av romarriket är också samlade. Det var människor som kunde sin bibel, den hebreiska bibeln, eller Gamla testamentet som vi säger. När de ser Jesus så väcks dessa antika texter till liv. De texter som de fått lyssna till i synagogan otaliga gånger, plötsligt är det en verklighet framför dem. De uråldriga profetierna förverkligas inför dem och det är Jesus som väcker dem till liv. Bibeln är en helhet, och för att fullt förstå ett visst avsnitt måste vi läsa den med andra texter som bakgrund.

Jesus hade naturligtvis inte behövt en åsna för att rida in den sista biten in i staden, han hade ju redan vandrat hela vägen nästan ända fram. Det finns ett skäl till att han rekvirerar ett riddjur för att ta sig in genom porten.

Vi kan bli lite förvånade att åsnans ägare utan att tveka lånar ut sin åsna. Men han förstod koderna, han begrep att här händer det viktiga saker och kände sig förmodligen glad och stolt över att få vara med på ett hörn.

Den viktigaste profetian som här blir uppfylld är den som vi hörde från profeten Sakarja: "Se din konung kommer till dig, ridande på en åsna, en ung åsnehingst." Och i en ännu äldre profetia, som patriarken Jakob uttalade om sina tolv söner säger han om Juda: "Spiran och härskarstaven ska förbli i hans hand". Ja, Israels kungar härstammade från Juda och Jakob fortsätter: "Han binder åsnan vid vinstocken, sitt åsneföj vid rankorna". Och tusen år före Jesus var det en kung av Israel som inför sin kröning red in i Jerusalem på en mulåsna inför folket jubel. Det var Davids son Salomo.

Skillnaden då var att Salomo inte red ensam in. På var sin sida om honom gick profeten Natan och prästen Sadok. En kung, en präst och en profet. Jesus red ensam. I honom förenades dessa tre ämbeten. Han var kungen, men också profeten och prästen som skulle offra sig själv för vår skull.

Flera gånger kopplas alltså kung och åsna samman både i viktiga händelser och profetior om den kommande Messias. Men vad är det då för typ av kung det handlar om? Har Herodes anledning att känna sig orolig? Tänker Jesus göra revolt mot romarna?

Låt oss gå till Sakarja igen: ”Jag skall förintä alla stridsvagnar. Krigets vapen skall förintas. Han skall förkunna fred för folken.” Det finns en viktig poäng med att Jesus rider in på en åsna och inte en häst. Hästen var krigets djur, åsnan fredens. Kung Salomo var son till krigarkungen David, men Salomo slöt fred med grannfolken. Jesus väljer nog ut vilka ställen i Gamla testamentet som han vill anknyta till.

Åsnan förs nu till Jesus och lärjungarna lägger sina kläder på den innan Jesus sitter upp. Det som lärjungarna gör där är en ritual inför en tronbestigning i det davidiska kungahusets tradition. Pilgrimerna som kommit till Jerusalem för att delta i högtiden ser vad som händer och låter sig ryckas med, de brer ut kläder på marken framför åsnan, skär palmkvistar och ropar med orden från Ps 118: ”Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden.”

Ropet ”Hosianna” betyder: ”Ack, Herre hjälp” och var från början en enträgen bön. Men med tiden hade böneropet fått klangen av ett jubelrop med en messiansk innebörd, vilket understryks än mer av frasen. ”Välsignad är han som kommer i Herrens namn”. Jesus hyllas som Messias vid intåget i Jerusalem.

Vi har idag svårt att förstå hur överväldigande detta var för de fromma pilgrimerna i Jerusalem. Hundratals år av längtan och väntan tycks nu vara över. Det handlar inte bara om en enskild människas djupaste önskan utan ett helt folk. En längtan efter Messias som gått i arv, generation till generation. Och plötsligt händer det. Allt strålar samman mot Jesus, tusenåriga profetior och uråldriga berättelser.

Ändå är det än större, än mer än vad de riktigt förstår och anar. I Sakarja, den viktigaste texten som vi behöver ha som avkodningsapparat, så ska denna fredens konung, likväl härskas över ett välde från hav till hav, från floden till världens ände. Han ska alltså vara större än David, större än Salomo och alla de andra antika kungarna. Utan vapen ska han vinna ett större rike än någon före honom.

Messias, den smorde, var denne hemlighetsfulle gestalt som folket väntade på. Davids son som de ropade, men alltså större än kung David själv.

Man kan läsa bibeln många gånger och fortsätta att upptäcka nya saker, särskilt när man läser den i ljuset av tidigare ställen. Men det är inte bara Nya testamentet som ska läsas i ljuset av det gamla utan, nu är det ditt liv som behöver läsas i ljuset av bibeln. Genom att låta bibelns texter finnas med i bakgrunden kan du bättre förstå saker i ditt eget liv. Då får du hjälp att se mönster och budskap som är invävt i livets händelser.

Och du får följa med Jesus i hans liv och låta dessa händelser bli en del av ditt eget. Du får leva ditt liv tillsammans med Jesus, du får följa med honom in i Jerusalem tillsammans med pilgrimsskaran. Som en pilgrim får du möta honom och följa honom, och låta honom ta emot den längtan som du bär på.